

## **EUSKADI LITERATURA SARIA GAZTELANIAZKO SAIAKERA 2016**

### **Epaimahaia**

- Ana Iriarte, epaimahaiburua
- Beñat Arginzoniz, epaimahaikidea
- Santos Zunzunegui, epaimahaikidea
- Juan Manuel Díaz de Guereñu, epaimahaikidea
- Maria José Martínez, epaimahaikidea

### **Sariduna eta sariaren nolakoa**

Egilea: **Fernando Mikelarena Peña**  
Titulua: ***Sin piedad. Limpieza política en Navarra, 1936***  
Argitaletxea: **Pamiela**

18.000 euroko saria eta 4.000 euroko lan saritua beste hizkuntza batean argitaratzen bada.

### **Epaimahaiaren arrazoibideak**

Epaimahaiak Euskadi Sarirako proposatu du –saiakeraren modalitatean– *Sin piedad. Limpieza política en Navarra, 1936* lana, zeinak, ikerketa zorrotz batetik abiatuta, gonbita egiten baitu gizarte-sentiberatasun handiko gai bati buruz hausnartzera. Ikerketa eta hausnarketa uztartzen dira, batetik, iragana argitzeko, eta, bestetik, informazioak, hamarkadetan isilarazi direnak edo zatika eta zurrumurru bezala zabaldu direnak, dokumentu historikoaren kategorian sendotzeko. Epaimahaiak memoria historikoaren erreperazioarako duen balioa aitortzen dio lanari; lan hau, gainera, bat dator beste toki batzuetan, Espainian eta nazioartean, daramaten ildoarekin, baita diziplina ezberdinek, isilarazitako iraganari buruz hausnartzeko elkarlanean ari direnek, daramaten ildoarekin ere.

### **Fernando Mikelarena**

Bera, 1962

Historian doktorea da UNEDen (1992) eta irakasle titularra Zaragozako Unibertsitatean; horretaz gain, ehundik gora artikulua idatzi ditu, batez ere, XVIII, XIX eta XX. mendeetako Nafarroari buruzkoak, eskualde-mailako, estatuko eta nazioarteko aldizkarietan argitaratuak: biztanleriaren historia, nekazaritzaren historia, gizartearen historia, antropologiaren historia, mentalitate eta ideologiaren historia, politikaren historia, konstituzioaren historia, identitatearen historia eta Gerra Zibilaren eta errepresio faxistaren historia.

Ikerketa Jarduera Ebaluatzeko Batzorde Nazionalak lau ikerketa-tarterekin (seiurtekoak) aitortu du Fernando Mikelarenak gaur egun arte egindako lana.

*Demografía y familia en la Navarra tradicional* (Pamplona, 1995) liburuaren egilea da, eta honako hauen egilekide: *Historia del navarrismo (1841-1936). Sus relaciones con el vasquismo* (Pamplona, 2002) y *Sartaguda 1936. El Pueblo de las Viudas* (Pamplona, 2008).

### ***Sin piedad. Limpieza política en Navarra, 1936***

*Sin piedad* liburuan, Nafarroan 1.936 gertaturiko garbiketa politikoaren erantzukizunak jorratzen dira, kolpistek estatuko lurralde horretan erail baitzuten Frente Popularraren boto-emaila- portzentajerik handiena.

Fenomeno hari buruzko ikuspegi integral baten premiatik abiatzen da *Sin piedad* liburua, eta faktore politikoak eta tabu sozialak direla medio ikerketetan normalean agertzen ez diren agenteak ere aztertzen ditu: erantzuleak.

Berrikusketa honek bere baitan hartzen ditu hala azken erantzuleak (agintari militarrek eta karlisten eta falangisten milizien buruak) nola heriotza-eskuadroietako exekutatzaileak, baita laguntzaile anonimoen sare zabal bat ere; era berean, lan honek aztertzen du zer prozesu eman zen hainbeste herritar, itxuraz normalak, hain basati bihurtzeko. Modu zehatzean ikertzen ditu errepresio-dinamikaren ezaugarriak, erreketen eta falangisten errepresioa, eta itzalean zeuden elite sozioekonomiko nafarrena.

Azkenik, aztertzen da zer joera izan zuten altxatuek eraildako senideekiko: ukazioa eta lankidetzarik eza. Aztertzen da, halaber, nola saiatu ziren, garbiketa politiko hura jasan zuten sektore politikoekin batera, berehalako memoria goiztiar bat garatzen. Alderdi horiek ez dira, orain arte, behar besteko zorroztasunez aztertu; liburu honek, beraz, bide berri bat irekitzen du izugarrikeria haren memoria sakonki tratatzeko.

### **Aurreko ekitaldietako irabazleak**

- (2010) Sánchez Ostiz, Miguel. *Sin tiempo que perder*, Alberdania.
- (2011) Uriarte, Iñaki. *Diarios 1999-2003*, Pepitas de calabaza.
- (2012) Innerarity, Daniel. *La democracia del conocimiento*, Paidós.
- (2013) Zaldua, Iban. *Ese idioma raro y poderoso*, Lengua de trapo
- (2014) Juaristi, Jon. *Espaciosa y triste. Ensayos sobre España*, Espasa
- (2015) Zulaika Irureta, Joseba. *Vieja Luna de Bilbao*. Nerea.